

Undersøgelse af lymfesystemet/fjernelse af modermærkekræft

Til patienter og pårørende

(Skildvagtlymfeknuden / Sentinel node)

Ved visse kræftsygdomme for eksempel modermærkekræft og brystkræft kan det være nødvendigt at undersøge den første lymfeknude på vejen, sentinel node.

Lymfeknuder sidder som perler på en snor, hvor snoren er lymfekarrene. De fungerer som en slags filter, der kan fange bakterier og kræftceller, der kommer fra et organ eller hudområde, inden de spredtes videre rundt i kroppen.

Lymfeknuderne findes flere steder i kroppen, men er koncentreret omkring de store lymfeknudestationer på hals, i armhuler, lyskere regionen og omkring de store kar inde i maven.

Det kan være en hjælp til at stadieinddele kræftsygdommen og afgøre om der ud over kirurgien, skal tilbydes kirurgisk rømning af hele lymfeknudestationen og evt. tilbydes supplerende kemo/immunterapi.

Hvad er en undersøgelse af lymfesystemet (lymfescintigrafi og undersøgelse af skildvagtlymfeknuden/sentinel node)?

Undersøgelsen består af to dele

Lymfescintigrafi

Undersøgelsen fremkalder billeder af skildvagtlymfeknuden/lymfeknuder.

Der sprøjtes en lille mængde radioaktivt stof ind omkring operationsarret, hvor modermærket er fjernet.

Herefter kan man på billederne lokalisere de lymfeknuder, der modtager lymfestrømmen fra det bestemt hudområde. Der kan godt være flere skildvagtlymfeknuder.

Kun yderst sjældent kan man ikke se skildvagtlymfeknuderne ved lymfescintigrafien.

Sentinel node-biopsi

Under fuld bedøvelse udtages lymfeknuden/lymfeknuderne gennem et lille snit i den pågældende region.

Lige før operationen sprøjtes der lidt blåt farvestof rundt omkring arret, hvor modermærket blev fjernet.

Ligesom det radioaktive stof, spredes farven hurtigt til skildvagtlymfeknuden.

Desuden bruger man en håndholdt Geigertæller for helt præcist at kunne finde den/de pågældende lymfeknude(r).

Endelig bliver arret skåret væk i en sikkerhedsafstand 0,5-2 cm ned til muskelniveau.

Hvordan foregår undersøgelsen?

- Du skal være fastende. Læs eventuel patientinformation "[Før du skal bedøves](#)".

Undersøgelse af lymfesystemet/fjernelse af modermærkekræft

- Du modtages af personalet, og klargøres til operation og undersøgelsen.
- Du bliver hentet af portøren og følges ned på Nuklearmedicinsk Enhed, som skal foretage undersøgelsen.
- Lægen kommer og taler med dig inden undersøgelsen.

Der indsprøjtes en lille mængde radioaktivt stof under huden i det område, der skal undersøges. Undersøgelsen starter i det øjeblik det radioaktive stof indsprøjtes.

Varigheden af undersøgelsen afhænger af, hvor lang tid det tager for sporstoffet at finde frem til lymfeknuderne, men ofte omkring 0,5 time.

Hvilke forberedelser er der til undersøgelsen/operationen?

- Fjernelse af hår i området hvor dit modermærke har siddet samt i lysken eller armhulen.
- Du skal fjerne håret dagen før eller om morgenen med en klipper (ingen rasering). Har du ingen klipper, kan det foretages ved indlæggelsen.

Blodfortyndende medicin

Får du blodfortyndende medicin eller naturmedicin (fiskeolie, ingefær, hvidløg el.) skal du holde pause. Tal med lægen om plan for pausering.

Hvordan har jeg det under og efter undersøgelsen?

Bortset fra de små indsprøjtninger er der intet ubehag i forbindelse med lymfescintigrafien.

Hvad sker der efter undersøgelsen?

- Under fuld bedøvelse (sovende) bliver lymfeknuden, der har optaget det radioaktive stof, fjernet og sendt til undersøgelse.
- Samtidig bliver der fjernet mere hud omkring operationsarret, hvor dit modermærke har siddet.
- I nogle tilfælde kan det være nødvendig at flytte rundt på huden, for at kunne lukke såret sammen igen. Det aftaler lægen med dig inden operationen.

Efterforløbet og indlæggelsestiden afhænger af operationsmetoden der anvendes, og hvor på kroppen operationen skal foretages.

Lægen vil altid informere dig inden operationen både til samtalen i Plastikkirurgisk Ambulatorium og på sengeafdelingen, inden du skal opereres.

Hvordan har jeg det efter operationen?

- Efter operationen kommer du på opvågningen og derfra tilbage til sengeafdelingen.
- Personalet vil informere dig om din plan og forholdsregler.
- Du kan have smerter i operationsområderne, som kan behandles med smertestillende medicin. Vi forventer du selv køber tablet Pinex, Pamol eller Panodil.
- Har du behov for stærkere smertestillende efter udskrivelsen udleveres det til de første dage.
- Dræn (lille slange der leder blod og vævsvæske væk), kan forekomme. Fjernes om aftenen eller dagen efter.
- Under operationen er der sprøjtet blå farve ind i området, hvor dit modermærke har siddet, dette kan gøre dit urin blå og der kan være lidt mørk/blå i operationsområdet, hvor modermærket har siddet.

Udskrivelse

Du bliver udskrevet sidst på dagen ud fra den plan, lægen har aftalt med dig til forundersøgelsen. Indlæggelsesperioden og forholdsreglerne afhænger af, hvor på kroppen du er opereret.

Undersøgelse af lymfesystemet/fjernelse af modermærkekræft

Når du kommer hjem

- 7-10 dage efter indlæggelsen får du svar på undersøgelsen og videre behandlingsplan i Plastikkirurgisk Ambulatorium.
- Trådene og forbindelse fjernes enten i Plastikkirurgisk Ambulatorium eller ved egen læge.
- Du kan opleve sivning fra stedet, hvor lymfen er taget, dette er helt normalt.

Har du spørgsmål er du velkommen til at kontakte os eller din kontaktperson.

Venlig hilsen
Plastikkirurgisk Ambulatorium